

Appell

Från tidning IOGT-NTO Stockholms Distrikt NR 3/2014

Folknykterhetens vecka

Möt Ulrike Deppert

Queer och nykter

Båtluften sommaren 2014

Ansvarig utgivare: Oskar Jalkevik

Utgivare: IOGT-NTO Stockholm

Adress: Klara Södra Kyrkogata 20
111 52 Stockholm

Telefon: 08-21 45 15

E-post: stockholm@iogt.se

Hemsida: iogt.se/stockholm

Redaktör: Linda Tjällden

Tel: 072-22 70 207

E-post: linda.tjallden@iogt.se

Form: Jonas Svensson

E-post: jonas.svensson@iogt.se

Omslagsbild: Linnéa Wickander och
Kerstin Wang på på
Folknykterhetens vecka.
Foto: Camilla Wickander.

Utgivning 2014:

Nr1: Ute 14/3 Manusstopp: 17/2

Nr2: Ute 13/6 Manusstopp: 19/5

Nr3: Ute 10/10 Manusstopp: 15/9

Nr4: Ute 19/12 Manusstopp: 27/11

Mer information hittar du på:

stockholm.iogt.se

Appells form

Från och med detta nummer börjar Jonas Svensson att formge tidningen. Tanken med förändringen av formen är att mer återge IOGT-NTO:s grafiska profil med typsnitt, färg och form. Vi hoppas att ni även i fortsättningen ska känna igen er i tidningen.

Vill du bidra till Appell?

Är du intresserad av att vara med och bidra till innehållet i Stockholm distrikts medlemstidning Appell? Det kan vara med enskilda artiklar som en rapport från ett evenemang eller mer löpande. Mejla dina tankar om hur du kan bidra till appell@iogt.se.

Det går bra nu!

Vi visade vägen med Klubb Sobeer, nu hakar även en kommersiell aktör på med en alkoholfri klubb. Stockholmarna svarade genom att i snabb takt köpa biljetter till klubben.

Det går bra för nykterhetsfrågan! När jag blev medlem i Ungdomens Nykterhetsförbund för 14 år sedan trodde nog ingen att det skulle vara möjligt att driva en kommersiell alkoholfri klubb i Sverige. Nykterhetsrörelsen har genomfört flera lyckade klubbar genom åren. För några veckor sedan genomfördes den kanske första kommersiella klubben i centrala Stockholm, helt utan alkohol.

Detta är en stor framgång för oss och visar att vår övertygelse om fördelarna med den alkoholfria livsstilen har framtiden för sig. Jag gillar verkligen våra egna initiativ för att skapa alkoholfria miljöer men jag blir extra glad när en kommersiell aktör tror så pass mycket på nykterheten att de tar våra idéer och vill tjäna pengar på dem! Att en kommersiell aktör tror sig kunna tjäna pengar på nykterhet visar hur rätt nykterheten ligger i tiden.

Förra året beslutade Sveriges näst största kommun, Göteborg, att minska den längsta tillåtna tiden för alkoholserving från 05:00 till 03:00 på fredagar men behålla tiden 05:00 på lördagar. I

somras presenterade en forskare vilka effekter ändringen gett. Det visade sig att våldet minskade på helgnätterna, men bara på fredagar när serveringstiden kortades av. På lördagar var våldet kvar på ungefär samma nivå som innan. Det blev alltså tydligt att alkoholpolitiken verkligen gör skillnad. Nu är det dags för Stockholm att följa samma goda exempel. Under sommaren har jag medverkat i tidningar och radio för att berätta varför Stockholm borde följa det goda exemplet i Göteborg. Det folkliga stödet för denna förändring

“Göteborg har visat att alkoholpolitiken verkligen gör skillnad. Nu är det dags för Stockholm att följa samma goda exempel.”

verkar vara starkt. De flesta människor inser det tydliga sambandet mellan krogarnas sena alkoholservingstider och våldet. Även om förstås inte alla som är ute sent bidrar till våldet så är sambandet tydligt, mer alkoholserving ger mer alkovåld.

Festen får dock gärna fortsätta hela natten, men utan alkohol. Det är de sena alkoholservingstiderna som skapar våldet. Vi borde ha ett nöjesliv som inte går ut på att sälja så mycket alkohol som möjligt fram till klockan fem. Stockholms nya alkoholfria klubb får gärna ha öppet dygnet runt!

Oskar Jalkevik

Distriktsordförande

IOGT-NTO Stockholms distrikt

0736-12 05 69

oskar@iogt.se

Queer och nykter

Vardag var temat för årets Stockholm Pride. Uppmaningen var att göra en tolkning av temat utifrån sitt eget perspektiv. För nykterhetsrörelsen blev det "Queer och nykter" att bryta mot flera normer och vara stolt över det.

Pride House, samlingsplats under festivalveckan för politik och kultur i ett hbtq-sammanhang, hölls i Kulturhuset, Sergels torg. Där arrangerade nykterhetsrörelsen ett fullsatt seminarium som handlade om könsidentitet, normer och nykterhet. Maja Nordstrand från UNF tycker att responsen på seminariet var positiv.

– Vi diskuterade mycket kring klimatet inom nykterhetsrörelsen gentemot queer-personer. Men först och främst hur man blir bemött av andra. Det blev frågor och många av deltagarna var inte själva medlemmar i rörelsen men bar av en eller flera anledningar valt att inte bruka alkohol. En del uttryckte även vilja att gå med, säger Maja Nordstrand.

Höjdpunkten under festivalveckan är paraden. Glada deltagare och fantasifullt utsmyckade ekipage sprider sina budskap samtidigt som de tar sig fram

genom Stockholms gator. Unikt i år var att sittande statsminister för första gången någonsin deltog i paraden när Fredrik Reinfeldt gick i moderaternas ekipage. UNF deltog i paraden med tolv deltagare under parollen "Queer och nykter". Stämningen var skön och glad, tycker Maja Nordstrand.

– Det var dock mindre roligt då folk försökte fotografera vår skylt tillsammans med alkohol, eller gjorde tummen ner åt oss. För att inte tala om då utroparna sa "Ta droger istället!" när de avslutat vår presentation om hur man borde våga festa nyktert.

Maja Nordstrand tycker att det finns saker att förbättra till nästa års deltagande i festivalen. Hen hoppas därför få möjlighet att vara med och påverka den processen.

– Alkohol och missbruk är kanske inte så festligt och är även starkt förknippat med skam. Det är något vi måste prata om i hbtq-sammanhang. Så jag kommer definitivt återvända till Pride och vara nykter där. Väldigt gärna med de härliga människor jag mötte i år, säger Maja Nordstrand.

Eva Händig

Maja Nordstrand, bilden är ett montage.

Måndagsfika

Välkommen på måndagsfika på Klara Södra kyrkogatan 20.

6 oktober Familjevänlig afterwork med Live2035, då lagas det mat.

13 oktober Junis håller i programmet

20 oktober Allsång med Anders Karlsson.

27 oktober Återbruk, med fokus på plast.

3 november Familjevänlig afterwork med Live2035, då lagas det mat.

Varmt välkomna till måndagsfika varje vecka med olika programslag. Ett tillfälle för dig att få inspiration och trevliga samtal. Kulturprogram i samverkan med NBV.

Vit Jul mingel

Vi upprepar förra årets succéarrangemang i år igen med Vit Julmingel på Klara Södra Kyrkogata 20. Måndagen den 1 december. Boka redan nu in det i din kalender.

Håll dig uppdaterad

Klicka in dig på distriktets webbplats på stockholm.iogt.se för att läsa mer om vad som händer i distriktet.

På sidan finns också ett formulär för att lägga till evenemang i kalendern. Mejla jonas.svensson@iogt.se för mer information.

Saknar du distriktets nyhetsmail?

Skicka då ett mejl till: stockholm@iogt.se och skriv att du vill ha det så ser vi till att du får det i fortsättningen.

Folknykterhetens vecka

Firande av årets "Folknykterhetens vecka" avverkades traditionsenligt på Skansen. På programmet fanns tal av distriktsordförande Oskar Jalkevik, sång och musik, utdelande av priset "Årets Soberhjärte" och tal av IOGT-NTOs förbundsordförande Anna Carlstedt.

Årets Soberhjärte är Tony Fahlqvist, restaurangchef på Eat&Meet i Söderhamn. Motiveringen lyder:

"Tony Fahlqvist är Årets Soberhjärte för att han är en person som bryter normer och visar att alkoholfritt både behövs och efterfrågas. Genom sin roll som restaurangchef på Eat & Meet har Söderhamnsborna fått ett uteställe där alkoholfritt innebär mer än cola eller vatten. Att beställa alkoholfritt

där ger valmöjligheter som många andra runt om i landet saknar. Den 13 juni firas sommarlovets in för Söderhamns unga genom festivalen Schools out. För att lyfta alkoholfria mötesplatser och göra dagen till en familjefest kommer Eat & Meet att enbart servera alkoholfritt och Tony har utmanat de andra krögarna att göra detsamma. Tony Fahlqvist exemplifierar våra kärnvärden, Nykterhet, Gemenskap och Påverkan på ett tydligt sätt.

“Nykterhet är en god alkoholfri drink i utelivet.”

funderar jag... Finns det ingenting mer än alkoholskatter, åldersgränser, alkoholkampanj och serveringstillstånd som är IOGT-NTO?... Men IOGT-NTO jobbar inte

bara med alkoholfrågan. IOGT-NTO är mer än så! En viktig del av vår fina folkrörelsehistoria

handlar om att vi som organisation står upp för alla människors lika rätt och värde. Vi var tidiga med att erbjuda alla människor medlemskap och samma förutsättningar för sitt engagemang oavsett exempelvis kön eller

Nykterhet är en god alkoholfri drink i utelivet. Gemenskapen blir starkare och generationsöverskridande när alkoholnormen inte tränger sig på, och påverkan är precis det Tony nu gör genom sitt engagemang för ett alkoholfritt Schools Out-firande. Därför är Tony Fahlqvist Årets Soberhjärte 2014.”

Distriktsordförande Oskar Jalkevik höll traditionsenligt tal, här kommer ett citat från talet:

”Alkoholskatter, åldersgränser, alkoholkampanj och serveringstillstånd. Handlar IOGT-NTO verkligen bara om alkoholpolitik? Finns det ingenting mer? Ibland

hudfärg... Jag lever ett fritt och rikt liv utan alkohol. Visst finns det tillfällen då jag tänkt att det faktiskt skulle varit enklare att dricka alkohol, som när alla i kompisgänget utom jag beställer alkoholdrycker. Jag tänker ibland på den där genvägen, att använda sinnesförändrande medel istället för att bygga upp självkänslan för att våga släppa loss. Det har dock aldrig tilltalat mig. Just nu väljer fler och fler ungdomar samma väg. Drygt hälften av alla niondeklassare uppger att de inte dricker alkohol. Historiskt har det visat sig att ungdomar som börjar dricka alkohol sent dricker mindre alkohol när de blir äldre.”

Anna Maria Mårtensson, dagens konferencier berättar:

"Det var en trevlig dag, jag ville att folk skulle känna sig sig välkomna och stolta över att fira Folknykterbetens dag tillsammans på Skansen. För min egen del var det ett roligt uppdrag att göra en annorlunda insats under den veckan och jag tyckte det var roligt att få uppdraget som UNF:are"

Text: Linda Tjälldén
Foto: Camilla Wickander

Båtluffen sommaren 2014

Under sommaren har vi, liksom tidigare år, arrangerat Båtluff inom IOGT-NTO distrikt Stockholm för både medlemmar och icke medlemmar. Vi har med hjälp av olika bidrag kunnat resa ut i skärgården dagligen, två ledare och upp till 15 gäster.

Resorna har gått till lite olika mål, Grinda med sina badstränder, Norröra där tv-serien Saltkråkan spelades in, Finnhamn med den fina utsikten över fjärden, Siaröfortet med sin försvarsanläggning från 1924 och Ängsö som består av ett naturreservat där man kan få bra guidning.

En torsdagsmorgon i slutet av juni samlades vi tillsammans med våra gäster på Strömkajen för att ge oss iväg till Norröra i Stockholms norra skärgård. På Norröra spelades tv-serien Saltkråkan in 1963 och mycket finns kvar, bland annat Snickargården där Melker och hans fyra barn bodde på somrarna. På Snickargården finns också ett litet museum som den dåvarande ägarens barnbarn gjort i ordning, där finns bland annat farbror Melkers gamla skrivmaskin och skylten till Nisse Granlunds affär, Nisse var Tjorvens pappa.

Det gick att fika på Esters Café eller så kunde man avnjuta sin matsäck i en skogsbacke. Under tiden på ön fanns det möjlighet att gå en guidad tur om inspelningen av Saltkråkan, fika på caféet och bada.

Nöjda, belåtna och lite trötta återkom vi till Strömkajen sent på eftermiddagen efter en härlig dag i strålande solsken.

Beatrice Kolijn och Karin Gustafsson

TradersCorner Södertälje

Tisdagen den 20 maj invigdes den nya verksamheten TradersCorner i IOGT-NTO Södertäljes hus, på Övre Torekällgatan 29. TradersCorner är ett samarbete med företagaren Sören Söderqvist och är ett koncept där man erbjuder flexikontor för företagare. Småföretagare som idag kanske har kontoret hemma kan hyra in sig i huset. Man betalar i förskott månadsvis och binder sig inte för mer än det man betalat för. Företagaren har sedan fri tillgång till huset och dess bredband och man sitter i en öppen cafémiljö tillsammans med andra. Behöver man ett mer avskilt rum så finns det möjlighet att hyra både mindre och större konferensrum. Eftersom huset också har en stor trädgård så finns även möjlighet att sitta utomhus. Vi hoppas att det här också ska leda till ett utökat nätverkande bland företagarna.

IOGT-NTO:s fastighet i Södertälje, som ägs av distriktet, har under ett antal år gått med förlust och diskussioner har funnits om att sälja. Men nu har lokal-

föreningarna i Södertälje valt att satsa för att på sikt kunna ta över fastigheten. Från den första maj har lokalföreningen Torekälla tagit över Café Lyktan, som är husets hjärta, samt personal. Dessutom jobbar man stenhårt tillsammans med distriktet med att öka uthyrningen i huset och på så sätt få det att gå runt. Att det finns olika tankar om framtiden råder det inga tvivel om. Vi har träffat kommunens näringslivskontor och Samordningsförbundet (som ägs av kommunen, Landstinget, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan) och tillsammans med dem och Companion ska vi försöka få igång ett projekt för att dra igång ett växthus på tomten. Det är bra både för att kunna odla egna saker till caféet och för att ge människor som idag står utanför arbetsmarknaden möjlighet till rehabilitering i en naturskön miljö. Vi vet att utmattningssyndrom gick om smärta i axlar och nacke som sjukskrivningsorsak redan 2010, och det finns ett stort behov av att hitta bra miljöer för att få människor tillbaka i

arbete. Då tror vi att det här huset och trädgården kan vara en oas både för det och för allmänheten att komma och fika och äta.

På invigningen var intresset stort för huset och verksamheten, över 30 företagare kom till huset. Invigningstalare var det Socialdemokratiska kommunalrådet Boel Godner. Hon talade om Södertäljes blomstrande företagande som består av en massa företag, även om man ofta mest tänker på Scania och Astra-Zenica när man pratar om Södertälje. Boel lovordade samarbetet mellan IOGT-NTO och företagarna i Södertälje. Kjell-Ove Oscarsson, ledamot i IOGT-NTO:s FS, berättade om husets historia och vilka olika turer och viljor som historien om huset bjudit på.

Efter talen så bjöds det på fika och musik från duon Visavi. Sammanfattningsvis en trevlig kväll och kvällen kändes som ett avstamp inför nåt nytt.

Anders Karlsson

Tipspromenad vid Ordenshuset Brofästet 29 maj 2014

I samband med Folkknykterhetens Dag på Skansen anordnades en tipspromenad utanför och i Ordenshuset Brofästet. Här kommer de rätta svaren och vinnarna.

Första IOGT-logen i Sverige, Klippan nr 1, bildades 1879 – 1

Ordenshuset Brofästet byggdes 1895 – X
Logen Brofästet bildades 1893 – 2

År 1910 hade IOGT i Sverige c:a 160.000 medlemmar – 2

De fyra tavlor som hänger på övervåningen är målade av Jenny Nyström – X

Ungdomslogen som verkade i Brofästet hette Ungdomslogen Segertruppen – 1

Förbudsomröstningen i Sverige hölls 1922 – 1

Logen Brofästet fick nummer 1888 vid bildandet – X

När logen Brofästet bildades var Wilhelm Styrländer Ordenstemplar – 2

Järnbruket som låg i närheten av Ordenshuset Brofästet var Ullfors Bruk – X

Utlagsfrågan: Burken innehöll 222 små makaroner

"Dä ä allt bra att vi finns"

Anna Elgh är distriktkonsulent i Stockholm och arbetar med personalfrågor och övergripande verksamhet i hela distriktet.

När jag var på Pingstkyrkans loppis i Karlskoga en helg med min syster och vi just inhandlat en fin soffa till henne så kommer en man fram ifrån personalen och börjar prata med oss. Vi pratar om hur vi ska göra för att transportera bort soffan när han säger: "Och vilken förening är du med i då?" Jag står helt oförstående framför honom och säger: "Öh, va?" Då säger han och pekar på min IOGT-NTO pin som jag har på jackan: "Ja, alltså vilken IOGT-NTO förening är du medlem i?" "Åh, jag är distriktkonsulent i Stockholmsdistriktet" svarade jag som äntligen förstod vad han menade. "Ja, jag är med i blå bandet jag" svarade han då. "Dä ä allt bra att vi finns" avslutade han vårt samtal på bredaste värmlänskan. Just den där sista meningen tycker jag är så viktig. Det är allt bra att vi finns! Den fick mig att försöka sätta ord på varför just jag tycker att det är bra att vi finns. Men den väckte också en nyfikenhet hos mig varför just DU tycker det är bra att vi finns. Det vore så fint att få veta det. Få höra alla era historier om varför

just du tycker att det är bra att vi finns och att kunna sprida dessa ord nu när vi snart går in i en värvarmånad igen. För visst är det väl så att det är de där historierna, orden och tankarna om varför det är bra att vi finns som gör att andra väljer att ansluta sig till oss?

På Upplysningsdagarna på Tollare för oss distriktkonsulenter fick vi vid flera tillfällen höra av både anställda på förbundet och förtroendevalda att det viktigaste just nu är att vi blir fler. Det jag tycker varit svårast när det gäller värkning är att kunna ge tillräckligt bra argument till varför någon ska bli medlem. Jag hade någon slags idé om att vill någon bli medlem så säger de väl till men så enkelt är det inte. Efter att jag träffade den där mannen på loppisen i Karlskoga så blev det lite lättare för jag tänker att det kanske är så enkelt att "Dä ä allt bra att vi finns" och i så fall så måste vi få nya medlemmar så vi inte slutar att finnas.

Anna Elgh

NBV aktiviteter i höst

Musikleken 2015 – tävling och för er som vill göra en studiecirkel

Tisdagen 3 februari genomförs Musikleken 2015, en lekfull tävling i musikens tecken som passar alla åldrar och musikintressen. Det kommer till stor del att handla om olika genrer inom musiken i främst Sverige och USA. Föreningar från NBVs medlems- och samarbetsorganisationer samt studiecirkelklubbar inbjuds.

Anmälan till tävlingen sker via www.nbv.se/musikleken senast 19/1.

Öka era musikkunskaper och samla fler poäng - starta en studiecirkel

Ni kan välja att starta redan i höst eller nästa år. Genomförd cirkel med tre eller fler sammankomster ger 3 poäng. I studiematerialet "Musikleken 2015 Här och över there" ingår studieplan. Denna och underlag för start av studiecirkel finns att beställa hos NBV-Stockholms län, kontakta Lotta Nordh, 08-671 10 87.

Dörrkransar, kurs, tis 18/11, kl 18-20, Avgift: 200 kr inklusive material.

Anmälan senast 13/11 via stockholmslan@nbv.se eller www.nbv.se/stockholm

Mer info Lotta Nordh 08-6711087

Vinnare blev: Ulrike Depert – 10 rätt, Scarlet Halyburton, Carl-Gustaf Jansson, Karin Göransson samt Lars-Åke Sandström, samtliga 9 rätt. Pristagarna har fått sina vinster som var 10-anlotter. Tack alla som deltog

Stockholms Distrikts Arkiv

Du vet väl att distriktet har ett arkiv i Tempus lokaler i Åkeshov där vi tar hand om föreningarnas gamla protokoll och andra handlingar? Har du äldre handlingar så kan du lämna dem dit. Tänk också på att protokoll helst ska vara utskrivna på syrabeständigt papper och undertecknade. Från distriktsarkivet går handlingarna så småningom (ca 10-årsintervaller) till Stadsarkivet för deponering. Det finns många gamla handlingar

i Stadsarkivet från 1800-talet och framåt med nykterhetsrörelsehistoria som är intressanta att studera. Har du gamla handlingar från din förening som du vill spara för framtiden, kontakta då Fazilet på distriktsexpeditionen som hänvisar till någon i distriktets Arkivkommitté. Senare under hösten anordnas Arkivens Dag. När det blir kommer att meddelas från distriktet. Varje sådan dag har ett särskilt tema. I år är det "Orostider".

Erland, Arkivkommittén

Möt Ulrike Deppert

Ulrike Deppert är en av de nya ledamöterna i IOGT-NTO Stockholms distriktsstyrelse, hennes fokus i styrelsen är framförallt alkoholpolitik. Ulrike är ursprungligen från Lund men har bott i Stockholm i cirka 1,5 år.

På frågan vad som driver Ulrike svarar hon:

"Jag ville ha ett engagemang som jag kan anpassa efter hur mycket tid jag har och efter hur livet ser ut idag. Det måste också vara en fråga som känns rätt i hjärtat. Jag ville också testa något nytt. Jag är också en optimist som verkligen tror på att det jag gör förändrar världen."

Vi diskuterar vidare kring engagemang, vad som driver människor och vad som fick Ulrike att få upp ögonen för det alkoholpolitiska området.

"Jag har deltagit på IOGT-NTOs alkoholpolitiska toppkurs där vi bland annat fick åka till Almedalen. Det var en bra

introduktion i alkoholpolitik och jag hoppas verkligen fler tar chansen och går den om kursen ges vid fler tillfällen. Almedalen var roligt och givande. Fantastiskt roligt att träffa så många andra engagerade människor från hela Sverige."

Ulrikes tips för alkoholpolitiska aktiver i din förening:

"Träffa politiker och utkräv ansvar.
Vad lovade egentligen politikerna innan valet? Hur planerar politikerna i er kommun att följa upp sina vallöften? Följ upp kandidaterna från www.alkoholstor.se
Uppmärksamma alkoholreklam.
Fortfarande är alkoholreklam ett stort problem och någonting som vi gemensamt behöver fortsätta uppmärksamma. Skriv insändare, anmäll!"

Ulrikes tips till dig som vill engagera dig alkoholpolitiskt:

"Läs in dig på olika frågor och fundera över vilken som är din fråga. Att välja en fråga att fokusera på kan vara bra, det alkoholpolitiska området är väldigt stort. Fundera över vad du brinner för, kanske är det att alla barn har en trygg uppväxt eller att det ska finnas alkoholfria offentliga miljöer där alla kan trivas och umgås?"

Linda Tjälldén

UNF på We are Sthlm

UNF Stockholms distrikt deltog på ungdomsfestivalen We Are Sthlm 12-16 augusti i Kungsträdgården. UNF hade en väldigt populär cupcake-bar.

Lisa Pettersson, verksamhetsutvecklare för UNF Stockholms distrikt berättar att 49 personer värvades under festivalen och sedan ytterligare cirka 10 personer under olika uppföljningsaktiviteter.

